

Concursul interjudețean

„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”

Ediția a V-a, faza locală, 6 martie 2019

clasa a IV-a

Bareme de corectare

- **Subiectul 1** **7 x 1p=7p**
 1. Odăița în care trăia Daniil Sihastru- *chilie*
 2. Timpul desfășurării acțiunii- *seara*
 3. Persoane care sunt de altă religie decât cea creștină- *păgâni*
 4. Ștefan și-a astâmpărat foamea cu o bucățică de...- *prescura*
 5. Locul în care este înmormântat Ștefan cel Mare- *Putna*
 6. Forma de relief de pe care Ștefan a tras cu arcul- *deal*
 7. Ștefan a adus meșteri ca să zidească o- *mănăstire*Pe verticala A-B se va obține cuvântul,, *legenda*”.

- **Subiectul 2** **3 x3p= 9p**
 - a) flămând ca un câine (se acceptă orice construcție corectă din punct de vedere literar);
 - b) ceață *înfiorătoare, plângăcioasă, neliniștită*;
 - c) meșteri – *peșteri, creșteri* (se acceptă orice rimă potrivită);

- **Subiectul 3** **9x1p=9p**
 - a) argat = muncitor, servitor;
traicul = viața, existența;
 - b) dovedești ≠ pierzi;
jăluiri ≠ râsete;
 - c) urma - urmărire (substantiv), următor(adjectiv), a urma(verb)
 - d) ospăț → mâncare, flămânzi;

- **Subiectul 4** **2 x4p=8p**

a dovedi = a argumenta, a demonstra, a întrece, a termina, a isprăvi.
Se acordă câte 4p pentru fiecare enunț formulat corect.

- **Subiectul 5** **2x3p=6p**

meșteri= meseriaș, meșteșugar, maistru.
a meșteri= a munci, a confecționa, a repara.
Se acordă câte 3p pentru fiecare enunț formulat corect.

- **Subiectul 6** **12x0,5p=6p** pentru separarea cuvintelor
3x0,5p=1,5p pentru sublinierea pronumelor
0,5-pentru transcrierea enunțului

Văzându-*l* om bun *l*-a întrebat cu ce-*l* poate ajuta.

- **Subiectul 7** **2x5p=10p**
- „intră în biserică și se rugă la Dumnezeu ca să-l scape”;
- „merse la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră”

- **Subiectul 8** **4x2p=8p**

b); c); d); d);

- **Subiectul 9** **25p**

- alegerea unui titlu sugestiv → **2p**
- respectarea părților unei compuneri: introducere, cuprins și încheiere → **3p**
- respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii → **2p**
- respectarea cerinței → **6p**
- utilizarea expresiilor artistice- **4p**
- originalitate → **2p**
- aspectul îngrijit al scrisului și respectarea regulilor de scriere corectă → **4p**
- respectarea limitelor de spațiu indicate → **2p**

NOTĂ:

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10 p.

Greșeli de ortografie/punctuație - 0,20 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic.

Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza locală, 6 martie 2019
clasa a II-a
Bareme de corectare

Subiectul 1 - 4x2,5 p=10 p

1. Ștefan cel Mare ajunge la poarta castelului la miezul nopții.
2. Oștirea lui Ștefan cel Mare a fost înfrântă.
3. Mama sa refuză să-l primească deoarece, pentru ea, era mai presus dragostea de țară.
4. Confruntarea dintre Ștefan cel Mare și turci se termină cu victoria moldovenilor.

Subiectul 2 – 6x 1p=6 p

soartă-destin; coronat-împodobit; taberi-oștiri; suspină-oftează; crud-nemilos; sfârâmată-zdrobită.

Subiectul 3 - 4x2,5p=10 p

Soarta **micii** oștiri fuse **crudă/ nemiloasă** astă-dată.

În miezul **noptii**, poarta castelului **s-a închis**.

Subiectul 4 5x 1p=5p

domniță, începe, luptă, oștire, securi

Subiectul 5 - 4x2,5 p=10 p

coroniță, încoronare, încoronat, neîncoronat.

Subiectul 6 – 2x 5p=10p

corn

- formațiune dură, pereche sau nepereche, de pe craniul multor copitate;
- arbust sau arbore mic cu lemnul foarte tare, cu frunze opuse, cu flori galbene și cu fructe roșii comestibile, ale cărui frunze se folosesc la vopsit ;
- instrument muzical de suflat, format dintr-un tub conic de alamă sau din alt metal;
- produs de panificație din făină albă, de mici dimensiuni și în formă de semilună.

Subiectul 7 - 9x1p=9 p

voievodul-hotărât, puternic, viteaz, respectuos, înțelept;
muma-curajoasă, optimistă, convingătoare, iubitoare de țară.

Subiectul 8 - 30 p

Alegerea unui titlu potrivit - 3 p

Respectarea relației dintre titlu și conținut - 3 p

Utilizarea tuturor semnelor de punctuație - 12 p

Respectarea numărului de enunțuri cerute – 6 p

Aspectul îngrijit al scrisului - 3 p

Respectarea regulilor de așezare în pagină - 3 p

NOTĂ:

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10 p.

Greșeli de ortografie/punctuație - 0,20 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic.

Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza locală, 6 martie 2019
clasa a III-a

Bareme de corectare

Subiectul 1

4 întrebări x 2,5 p = 10 p;

Subiectul 2 - 4x2,5 p=10 p

orologiu - ceas/ ceasornic/ pendulă;

oștire – oaste/ armată;

tăcerea – liniștea/ pacea/ calmul;

biruință – victorie/ izbândă/ triumf;

Subiectul 3 - 5x2p=10 p

5x1p=5 p - pentru găsirea substantivelor;

5x1p=5 p - pentru schimbarea numărului substantivelor;

Subiectul 4

4 enunțuri x2,5p=10p

Subiectul 5 - 2x2,5 p=5 p

ea - dumneaei;

tu - dumneata;

Subiectul 6 - 5p

Cuvintele - 1x3p=3p; mormântul – mor/ tul; flori – ori; oastea – astea/ stea.

Enunțul – 2 p.

Subiectul 7 - 7x1p=7p

hotărât, demn, ascultător, viteaz, patriot, respectuos, înțelept.

Subiectul 8 - 33 p

Alegerea unui titlu potrivit - 5 p

Respectarea relației dintre titlu și conținut - 8 p

Originalitate - 5 p

Respectarea numărului de enunțuri cerute – 5 p

Aspectul îngrijit al scrisului - 5 p

Respectarea regulilor de scriere corectă - 5 p

NOTĂ:

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10 p.

Greșeli de ortografie/punctuație - 0,20 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic.

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza locală, 6 martie 2019
clasa a II-a**

Notă: Se acordă din oficiu **10 puncte**.
Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textul:

Un orologiu sună noaptea jumătate.
În castel în poartă oare cine bate?
— Eu sunt, bună maică, fiul tău dorit;
Eu, și de la oaste mă întorc rănit.
Soarta noastră fuse crudă astă dată:
Mica mea oștire fuge sfărâmată.
Dar deschideți poarta... Turcii mă-nconjur...
Vântul suflă rece... Rănilile mă dor!
Tânăra domniță la fereastră sare.
— Ce faci tu, copilă? zice doamna mare.
Apoi ea la poartă atunci a ieșit
Și-n tăcerea nopții astfel i-a vorbit:
— Ce spui, tu, străine? Ștefan e departe;
Brațul său prin taberi mii de morți împarte.
Eu sunt a sa mumă; el e fiul meu;
De ești tu acela, nu-ți sunt mumă eu!
Însă dacă cerul, vrând să-ngreuieze
Anii vieții mele și să mă-ntristeze,
Nobilul tău suflet astfel l-a schimbat;
Dacă tu ești Ștefan cu adevărat,
Apoi tu aice fără biruință
Nu poți ca să intri cu a mea voință.
Du-te la oștire! Pentru țară mori!
Și-ți va fi mormântul coronat cu flori!

III

Ștefan se întoarce și din cornu-i sună;
Oastea lui zdrobită de prin văi adună.
Lupta iar începe... Dușmanii zdrobiți
Cad ca niște spine, de securi loviți.

(după Dimitrie Bolintineanu - *Muma lui Ștefan cel Mare*)

1. Răspunde la următoarele întrebări:

4x2,5p=10p

a) Când a ajuns Ștefan cel Mare la poarta castelului?

b) Ce s-a întâmplat cu oștirea domnitorului Ștefan cel Mare?

c) De ce refuză mama sa să-l primească în castel?

d) Cum se termină confruntarea dintre Ștefan cel Mare și turci?

2. Formează perechi de cuvinte cu același înțeles.

1x6p=6p

soartă

oștiri

suspină

zdrobită

coronat

destin

crud

oftează

taberi

împodobit

sfârâmată

nemilos

3. Transcrie următoarele enunțuri, înlocuind cuvintele subliniate cu altele cu înțeles opus:

4x2,5 p=10p

Soarta marii oștiri fuse blândă astă dată.

În miezul zilei, poarta castelului s-a deschis.

4. Ordonează alfabetic următoarele cuvinte: **luptă, securi, oștire, domniță, începe.**

5x1p = 5p

5. Scrie patru cuvinte „înrudite” cu **coroană**.

4x2,5 p=10p

6. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul **corn** să aibă sensuri diferite.

2x5p=10p

7. Subliniază însușirile ce se potrivesc personajelor.

9x1p = 9p

voievodul: fricos, hotărât, puternic, viteaz, indiferent, respectuos, înțelept;

muma: curajoasă, rea, optimistă, convingătoare, indiferentă, iubitoare de țară.

8. Imaginează-ți că te întâlnești cu domnitorul Ștefan cel Mare. Alcătuieste un text de 5-7 enunțuri în care să utilizezi următoarele semne de punctuație:

- **două puncte;**
- **linia de dialog;**
- **semnul întrebării;**
- **semnul exclamării;**
- **virgula;**
- **punctul.**

Dă un titlu potrivit textului.

30p

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza locală, 6 martie 2019
clasa a III-a**

Notă: Se acordă din oficiu **10 puncte**.
Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textul:

Un orologiu sună noaptea jumătate.
În castel în poartă oare cine bate?
— Eu sunt, bună maică, fiul tău dorit;
Eu, și de la oaste mă întorc rănit.
Soarta noastră fuse crudă astă dată:
Mica mea oștire fuge sfărâmată.
Dar deschideți poarta... Turcii mă-nconjur...
Vântul suflă rece... Rănilile mă dor!
Tânăra domniță la fereastră sare.
— Ce faci tu, copilă? zice doamna mare.
Apoi ea la poartă atunci a ieșit
Și-n tăcerea nopții astfel i-a vorbit:
— Ce spui, tu, străine? Ștefan e departe;
Brațul său prin taberi mii de morți împarte.
Eu sunt a sa mumă; el e fiul meu;
De ești tu acela, nu-ți sunt mumă eu!
Însă dacă cerul, vrând să-ngreuieze
Anii vieții mele și să mă-ntristeze,
Nobilul tău suflet astfel l-a schimbat;
Dacă tu ești Ștefan cu adevărat,
Apoi tu aice fără biruință
Nu poți ca să intri cu a mea voință.
Du-te la oștire! Pentru țară mori!
Și-ți va fi **mormântul** coronat cu **flori!**

III

Ștefan se întoarce și din cornu-i sună;
Oastea lui zdrobită de prin văi adună.
Lupta iar începe... Dușmanii zdrobiți
Cad ca niște spice, de securi loviți.

(după Dimitrie Bolintineanu - *Muma lui Ștefan cel Mare*)

1. Formulează întrebări pornind de la următoarele cuvinte:

4x2,5p=10p

a) Când

b) Ce

c) De ce

d) Cum

2. Alcătuieste enunțuri cu sensurile asemănătoare ale cuvintelor: **orologiu, oștire, tăcerea, biruință.**

4x2,5p=10p

3. Selectează din text **cinci** substantive comune care să fie la **genul neutru**. Schimbați numărul substantivelor selectate.

5x2p=10p

4. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele „poarta” și „corn” să aibă înțelesuri diferite.

4x2,5p=10p

5. Înlocuiește pronumele personale din versurile următoare cu pronume personale de politețe.

„Apoi ea la poartă atunci a ieșit.”

2x2,5p=5p

„De ești tu acela, nu-ți sunt mumă eu!”

6. Extrageți din cuvintele subliniate în text câte un cuvânt care să aibă sens. Folosiți cele trei cuvinte într-un enunț. **1x3p + 2p= 5p**

7. Selectează trăsăturile morale potrivite pentru voievod: fricos, hotărât, demn, ascultător, viteaz, patriot, indiferent, respectuos, înțelept. **7x1p=7p**

8. Realizează în 8-10 enunțuri portretul domnitorului Ștefan cel Mare. **33p**

În alcătuirea textului vei avea în vedere:

- alegerea unui titlu potrivit;
- respectarea relației dintre titlu și conținut;
- originalitate;
- aspect îngrijit, caligrafic, al scrisului și respectarea regulilor de scriere corectă.

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza locală, 6 martie 2019
clasa a IV-a**

Notă: Se acordă din oficiu **10 puncte**.

Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textul:

„Cică trăia în chilia aceasta un călugăr: Daniil Sihastru. Îi zicea lumea sihastru, pentru traiul său singur. Acesta a fost coborât din cer de Dumnezeu pentru a face bine oamenilor rătăciți prin pustietatea aceasta. El nu mânca aproape nimica.

Într-o seară veni peste dealul acesta, pe apa Vițeului, Ștefan și cu un argat de-al său. El a fost dovedit de dușmani și căta loc de odihnă. Și s-a așezat să se odihnească pe piatra aceea mare. Cum sta el așa, iaca vede o lumină în fereastră la sihastru, căci atunci el își făcea rugăciunea sa de seară. Îndată ei merg către chilie, căci erau tare flămânzi.

Ajunși acolo, Ștefan bate în ușă.

– Cine-i acolo? întrebă Daniil.

– Om bun, răspunde Ștefan.

– Dacă e om bun, să intre!

El intră înăuntru.

– Ce ai pățit, de-ai venit și pe la mine?

Năcăjit și amărât cum era, nu zise nimic.

– Eu știu ce-i cu tine. De mă ascuți ce ți-oi spune eu, să știi că dovedești păgânătatea.

– Jur pe feciorul meu că ți-oi asculta toate poruncile!

– Atunci, pune urechea la piciorul meu cel stâng! Ce auzi?

– Ce s-aud? Numai plânsete și jăluiuri.

– Bine zici! Acestea, Ștefane, să știi că-s jăluirile țării! Pune acum urechea la piciorul meu drept! Amu ce auzi?

– Amu aud cântece frumoase.

– Bine zici! Pune gând că de unde ai auzit acele cântece, faci o mănăstire!

– Dar unde cântă? întrebă Ștefan.

– Știi unde, Ștefane!? Iaca, acolo, acel deal, suie mâine dis-de-dimineată pe el și trage cu arcul, iar unde o să găsești săgeata înfiptă, să știi că de acolo s-aude cântând!

– Dar amu, părinte, te rog să ne dai un pic de mâncare, că tare flămânzi suntem!

– Bine, dar eu, Ștefane, nu mănânc nimic. De unde să-ți pot da ceva?

– Caută, părinte, că nu ne mai putem ține pe picioare de flămânzi!

Căută Daniil în toate părțile, în urmă găsi un pic de prescure din care dădu și lui Ștefan o bucățică, și argatului, și-i mai rămase și lui un pic; că era blagoslovită prescurea ce le-o dăduse.

După ce au terminat ei ospățul, s-au culcat amândoi în chilie, iar sihastrul a rămas afară ca să-i păzească. Când răsări soarele, Daniil bătu la ușă:

– Scoală, Ștefan, și du-te!

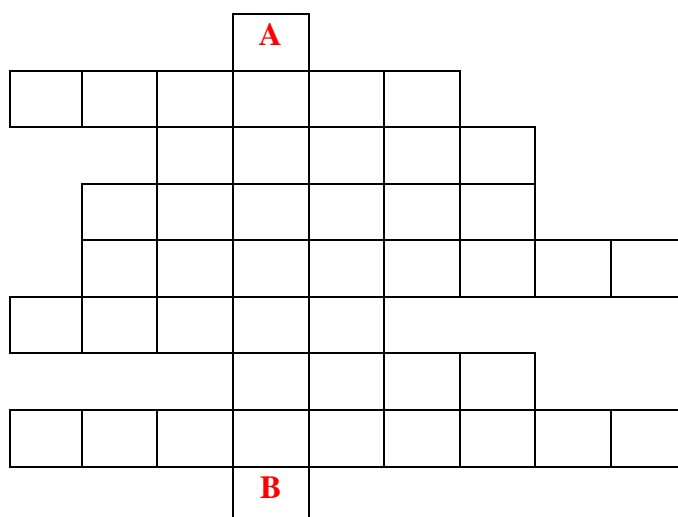
Ei se sculară pe-ndată și se suiră sus pe deal. Scoate Ștefan arcul și trage, dar săgeata s-a împlântat hăt, în pădure. Pe-ndată, ei merseră în căutarea locului unde s-a împlântat. După lungă căutare, ei o găsesc împlântată într-un paltin bătrân. Dar cu cine să zidească el mănăstirea, când ei erau numai doi! Atunci, se duce Ștefan, noaptea, la Volovăț și ia biserica de acolo și până-n ziuă o aduce aici. Tot până-n ziuă o și proptește. Însă nici nu o proptește bine, când iată vede venind pe turci. Ei l-au văzut pe Ștefan când a adus biserica, iar acum au venit să-l prindă. Ștefan, văzând aceasta, intră în biserică și se rugă lui Dumnezeu ca să-l scape.

Ascultându-i ruga, dădu o ceață grea de nu vedeai la un pas. Amu, turcii se zăpăciseră și începuseră a se omorî între ei. Se bătură ei așa până la amiază, că nu mai rămaseră de ei decât doi ofițeri care, de frică să nu fie uciși de Ștefan, o luară la fugă. Pierind cu toții, cerul începuse să se lumineze. Ștefan, bucuros, merse la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră. Au fost aduși și din Țara Românească mulți robi ca să locuiască pe aici. Din unul din aceia mă trag și eu. Această poveste mi-au spus-o și mie bătrânii și-o spun și eu urmașilor mei.”

(Dumitru Almaș, „Legenda Mănăstirii Putna”)

1. Completează rebusul următor. Vei descoperi pe verticală un cuvânt ce definește o povestire în proză sau în versuri care are elemente fantastice și miraculoase, brodate pe fondul unui motiv istoric sau al unei închipuirii mistice (pline de mister). **7 x 1p=7p**

1. Odăița în care trăia Daniil Sihastru
2. Timpul desfășurării acțiunii
3. Persoane care sunt de altă religie decât cea creștină
4. Ștefan și-a astâmpărat foamea cu o bucată de...
5. Locul în care este înmormântat Ștefan cel Mare
6. Forma de relief de pe care Ștefan a tras cu arcul
7. Ștefan a adus meșteri ca să zidească o

2. Creează:

3 x 3p= 9p

- a) o comparație utilizând cuvântul flămând;

- b) o expresie literară adăugând o însușire omenească substantivului ceață;

- c) o rimă potrivită cuvântului meșteri.

3. Scrie:

9 x 1p= 9p

- a) sinonime pentru termenii:

argat – _____

traiul – _____

b) antonime pentru termenii:

dovedești – _____ jăluiți – _____

c) un substantiv, un adjectiv și un verb care fac parte din familia de cuvinte a termenului urma:

d) două cuvinte din text care au trăsături de sens comune cu termenul ospăt.

4. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul dovedești să aibă înțelesuri diferite decât cel din text: **2 x 4p=8p**

5. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul meșteri să fie pe rând substantiv și verb. **2x3p=6p**

6. Separă cuvintele, transcrie enunțul corect, apoi subliniază pronumele personale:

Văzându-lombunlaîntrebatcucel poateajuta.. **12x0,5p=6p 2x1p=2p / 8p**

7. Se dă următoarea afirmație: Stefan cel Mare era un bun creștin. **2 x 5p=10p**
Descoperă în text două argumente care întăresc această afirmație și scrie-le.

8. Încercuiește varianta corectă:

4 x 2p=8 p

- Mănăstirea Putna se află în:

a) Țara Românească; b) Moldova; c) Transilvania; d) Dobrogea.

- Cetatea de scaun este situată în:

a) Iași; b) Botoșani; c) Suceava; d) Vaslui.

- Paltinul, un arbore cu frunze căzătoare, se întâlnește în:

a) pădurea de conifere; b) silvostepă; c) stepă; d) pădurea de foioase.

- Ștefan cel Mare a luptat, în bătălia de la Războieni din 1476, împotriva:

a) polonilor; b) tătarilor; c) ungarilor; d) turcilor.

9. Alcătuieste un text de 12-15 rânduri prin care să-l descrii pe Ștefan cel Mare, pornind de la una din luptele cunoscute de tine. Utilizează cel puțin două expresii artistice. 25 p

În redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele cerințe:

- alegerea unui titlu sugestiv;
- respectarea părților unei compuneri: introducere, cuprins și încheiere;
- respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii;
- respectarea cerinței;
- originalitate;
- aspectul îngrijit al scrisului și respectarea regulilor de scriere corectă;
- respectarea limitelor de spațiu indicat.
